

СОУ "ИВАН ВАЗОВ" – гр. Вършец

обл. Монтана, ул. "Цар Иван Асен II" № 19; тел./факс: 09527/2057, тел: 09527/2157, 2997;
e-mail: sou_varsh@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
АНИ АНГЕЛОВА
Директор

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЯТА С РОДИТЕЛИТЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната програма цели да систематизира разностранните източници и измерения на проблемите в отношенията между училището и семейството, за да планира реалистични и взаимосвързани мерки за подобряването на взаимодействието между тях. Училищната и семейната среда се променят и от своя страна са потопени в нов динамичен социално-икономически контекст. В променения си вид и в новите условия те трябва да намерят общ език и механизми за ефективно взаимодействие в името на общия интерес - подготовка на отговорни и пълноценни личности, способни да участват в демократичното общество, съчетавайки стремежа към личен успех с грижа за общия интерес.

Потребността от училищна програма се налага от една страна от предизвикателства, пред които е изправено обществото и които биха се превърнали в сериозни проблеми, ако институциите, общностите и личностите не са подготвени за адекватни реакции. От друга страна нито една институция или заинтересована страна не може сама да намери устойчиви решения, доколкото винаги част от корените на проблемите или инструментите за тяхното решаване излизат извън правомощията и съответните компетенции. Тъй като очертаващите се негативни тенденции са резултат от пресичане на разностранни влияния и проблеми локализирани в различни части на обществения и частния живот, то само обединените усилия могат да доведат до политики, съчетаващи интересите и възможностите на различните социални партньори.

Принципи

При своето разработване и прилагане програмата се основава на следните принципи:

- Съобразяване със съществуващата нормативна база;
- Сътрудничество между институциите;
- Съчетаване на опита и усилията на държавните и общински структури от една страна и на неправителствените организации и медиите от друга;
- Отговорност и участие на всички заинтересовани страни;
- Реалистичност и конкретност на планираните задачи и дейности;
-

СОУ "ИВАН ВАЗОВ" – гр. Вършец

обл. Монтана, ул. "Цар Иван Асен II" № 19; тел./факс: 09527/2057, тел: 09527/2157, 2997;
e-mail: sou_varsh@abv.bg

- Диалогичност и търсене на разумния компромис между разнообразни интереси и цели;
- Спазване на правата на човека и зачитане на личния живот;
- Отвореност за обновяване и допълване;
- Привличане и задържане на учениците в училище.

Връзка с други нормативни и планови документи

- Национална стратегия "Образователна интеграция на деца и ученици от етнически малцинства" и плана за действие към нея;
- Национален план за интеграция на деца със специални образователни потребности;
- Закон за закрила на детето;
- Общински стратегии за интеграция в образованието на деца и ученици от етнически малцинства.

Връзка със социално-икономическата среда

Преходът към демократично общество и пазарно стопанство съвпада с противоречиво въздействащите процеси на глобализация и интеграция. Ценностната криза е едновременно аспект на тези процеси и последица. Тя поставя в трудна ситуация институциите, призвани да съхраняват и предават ценностните устои на обществото, тъй като ги лишава от легитимна мисия, по която да има обществен консенсус.

Утвърдиха се нови, по-атрактивни фактори в социализацията на младите хора - медиите, масовата култура. Те отправят към учениците послания и стимули, противоречащи на целите, които училищното и семейното възпитание си поставят по традиция.

Динамиката, разнообразието и мобилността в социалното обкръжение увеличават рисковете за децата в България.

Образователната система все още в недостатъчна степен интегрира позитивните моменти на новите социално-икономически условия - свободно движение на информация, конкуренция, плурализъм, утвърждаването на индивидуалността и различието като ценности, демократизъм разбран като диалог, участие, упълномощаване. Училището продължава да предлага унифициращи практики и унифициран образователен продукт. То е устроено да се справя с рутинни, повторими, масови случаи и показва неефективност да реагира на индивидуални потребности и случаи.

Връзка с родителите

Динамичните пазарни социално-икономически процеси дестабилизируют много от семействата и така се създава неустойчива и противоречива среда за възпитание. Тревожен брой ученици са лишени от ефективна родителска грижа и контрол - деца на разделени родители, работещи в чужбина, често пътуващи поради работата си, безработни, нискообразовани маргинализирани групи и др. Болшинството от родителите не разбират в достатъчна степен образователните промени - тяхната

СОУ "ИВАН ВАЗОВ" – гр. Вършец

обл. Монтана, ул. "Цар Иван Асен II" № 19; тел./факс: 09527/2057, тел: 09527/2157, 2997;
e-mail: sou_varsh@abv.bg

логика, смисъл и взаимовръзка. Няма работеща система за информиране на родителите по разнообразни аспекти на учебната дейност. Непознаването поражда отчуждение и недоверие и им пречи да бъдат конструктивни партньори. Неизживени са все още представите, че училището и държавата ще поемат всички грижи и всичко ще е безплатно. Няма устойчиви механизми, чрез които родителите да участват при уточняване на мисията на училището и училищната политика. Нисък е интересът за доброволно участие в дейности в училището.

ЦЕЛИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

Стратегическа цел: Установяване на устойчив образователен диалог между училищната и семейната среда, споделяне на отговорностите и обединяване на усилията за качествено образование и възпитание в ценностите на демократичното общество и интеграция на децата от етническите малцинства в СОУ „Иван Вазов“, гр. Вършец.

Подцели:

- Развитие на демократична училищна среда, интегрираща усилията на всички заинтересовани страни, основана на диалог, партньорства и социална отвореност.
- Повишаване на капацитета на училищната общност и образователната администрация за ефективно взаимодействие с родителите и развиване на конкретни подходи.
- Повишаване на информираността и съпричастността на семейството към образователните промени и училищни проблеми.

КЛЮЧОВИ ОБЛАСТИ НА ДЕЙСТВИЕ

Ключовите мерки, които трябва да бъдат предприети, са групирани в пет области:

(1) Развитие на демократична вътрешна среда и процедури в училището, като необходимо предусловие за продуктивно отваряне навън към цялостната социална среда, привличане и устойчиво включване на родителите и структури на гражданското общество.

(2) Развитие на човешкия ресурс като основен фактор за подобряване на взаимодействията между училищната и социалната среда. Въпреки значимостта на структурите, средата и правилата, всеки контакт е преди всичко контакт между хора и продуктивността му зависи от тяхната комплексна подготвеност, адекватни очаквания и нагласи за добронамерено сътрудничество, а не взаимни обвинения и прехвърляне на отговорност.

(3) Развитие на училищни политики и подходи за разнообразно и задълбочено взаимодействие със семейната среда.

(4) Стимулиране на междуучилищен обмен на идеи и добри практики. Освен взаимното подпомагане и обогатяване, обменът ще доведе и до изравняване на

СОУ "ИВАН ВАЗОВ" – гр. Вършец

обл. Монтана, ул. "Цар Иван Асен II" № 19; тел./факс: 09527/2057, тел: 09527/2157, 2997;
e-mail: sou_varsh@abv.bg

изискванията и подходите и създаване на действителна единна областна политика по въпроса.

(5) Развитие на модерна медийна политика, която да информира широката общественост, да отправя ясни послания за бъдещето на образованието и така да осигури обществена подкрепа за образователните промени и адекватно информирани участници в обществения дебат за образованието.

ДЕЙНОСТИ

(МЕРКИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА)

Съвкупността от подкрепяща вътрешна и външна среда, подготвени хора на всички равнища, взаимнообвързани политики и обмен на опит ще доведе до подобряване на взаимодействието между училищната и семейната среда в името на общата цел - осигуряване на качествено образование.

(Мярка 1.) *Развитие на демократична училищна среда*

- Утвърждаване на училищното настоятелство като действителен партньор и форма на гражданско участие в образованието чрез:
 - увеличаване на членската му маса, устойчива мотивация на ръководството;
 - повишаване на капацитета му за разнообразни дейности - застъпничество, набиране на средства, управление на проекти, изграждане на партньорства и работа в мрежи;
 - привличане на настоятелството към съдържателните дейности в училище - стратегическо планиране, повишаване на качеството и др.
- Развиване практиката на временни екипи за конкретни задачи включващи представители на всички заинтересовани страни в образованието - учители, ръководство, родители, ученици.
- Запознаване на училищния колектив (ученици, учители, персонал) със Закона за защита срещу дискриминацията. Включване в училищния правилник на антидискриминационни разпоредби в съответствие със Закона за защита срещу дискриминацията.

(Мярка 2.) *Развиване на знанията и уменията на членовете на училищните общности за разнообразна и задълбочена работа със семействата*

Квалификация в примерни тематични направления:

- посредничество и решаване на конфликти;
- мотивация за учене;
- превенция на зависимости и СПИН;
- формиране на нагласа у учителите и умения за консултиране;
- превенция и ранна диагностика на деца със специални образователни потребности;
- Повишаване капацитета на училищната общност за привличане на финансови средства (чрез проекти, дарителство) за осигуряване на по-разнообразни извънкласни дейности, подобряване на материалната база:
 - създаване на смесени екипи - учители, ученици, настоятели;
 - обучение на училищни екипи за работа по проекти;

СОУ "ИВАН ВАЗОВ" – гр. Вършец

обл. Монтана, ул. "Цар Иван Асен II" № 19; тел./факс: 09527/2057, тел: 09527/2157, 2997;
e-mail: sou_varsh@abv.bg

- търсене на информация за финансиращи източници;
- търсене на информация за успешни практики;
- консултиране и подпомагане за разработване и управление на проекти;

(Мярка 3.) *Развитие на училищни политики и подходи за разнообразно и задълбочено взаимодействие със семейната среда.*

Информирание:

информационни табла за родители (учебни планове, училищни програми, седмично разписание, правилници и др.)
предоставяне на информация по професионалното ориентиране

Консултиране:

определяне на кръга въпроси, по които различните членове на педагогическия колектив могат да консултират родителите и осигуряване на необходимата подготовка
приемни дни на ръководството, класните ръководители, учители
консултиране на родители на деца със специални образователни потребности
консултиране на родителите на деца застрашени от отпадане

Диалог:

осъвременяване, разнообразяване и оптимизиране на начините на провеждане на родителски срещи (двупосочна информация, обсъждане, съвместно вземане на решения)
допитвания, анкетиране
утвърждаване практиката на открити срещи между екипа на РИО и родители в рамките на цялостни инспекции на училищата

Участие:

утвърждаване на училищните традиции приобщаващи по-широко родителите в ежедневието и в празничния живот на училището
мотивиране на родителите за доброволно участие в училищни дейности
"Дни на отворените врати" - открити занятия за родителите
изложби на ученически продукти, достъпни за родителите
възлагане на учениците на проучвателски задачи, изискващи съдействие от родителите

Обучение:

проучване на потребностите и обхватът на потенциално желаещите да участват
проучване на организации, които могат да предложат обучителни програми, обучители, материали
формулиране на различни целеви групи и релевантни теми (например родители на първокласници, на седмоласници, на ученици със затруднения от различен тип
разработване на варианти на обучителни модули - "Училище за родители" (насоченост към определена целева група, теми, продължителност, форма)
търсене на целево финансиране

СОУ "ИВАН ВАЗОВ" – гр. Вършец

обл. Монтана, ул. "Цар Иван Асен II" № 19; тел./факс: 09527/2057, тел: 09527/2157, 2997;
e-mail: sou_varsh@abv.bg

(Мярка 4.) *Утвърждаване на регулярни форуми и инициативи на общинско и областно равнище за обмен на добри практики в областта на работата с родителите*

Периодични срещи на представители на училището за обмяна на опит и представяне на добри практики

Разпространение на информация, опит и продукти по проекти в областта свързани с целите на програмата

(Мярка 5.) *Осигуряване на обществена подкрепа и информиран обществен дебат по проблемите на образованието чрез активна и широка медийна политика на институциите, ръководещи образованието*

Активна медийна политика на училището за популяризиране на своите дейности и проблеми, успехите на учениците и иновации

По-широко използване на уеб-сайта на училището за популяризиране на събития, успехи и проблеми в образованието

Разработване и прилагане на Комуникационна стратегия за популяризиране на важни образователни промени (въвеждане на изпити, промени в училищната мрежа, нови учебници и др.)

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА:

Съвременното демократично училище не може да се развива изолирано от социалната среда и още по-малко да постига значими успехи без приобщаването към неговите проблеми на всички социални партньори - родители, медии, общественост, държавна администрация, местни власти, граждански структури, професионални сдружения.

Партньори по изпълнението на програмата:

- Училищно ръководство
- Училищно настоятелство
- Общинска дирекция "Образование"
- Общински и областни съвети по етническите и демографски въпроси
- Регионален инспекторат по образование
- Комисии от общинските съвети
- Неправителствени организации, работещи в сферата на образованието
- Комитет за закрила на детето
- Детска педагогическа стая
- Службите по социално подпомагане